

pietersma & spoelstra
ruimtelijke ordening en milieu

BIJLAGE 2

Inventariserend archeologisch onderzoek

Zwiggelte - Elperweg
Gemeente Midden-Drenthe (Dr.)

Een Inventariserend
Archeologisch Veldonderzoek

Steekproefrapport 2010-01/03

*Zwiggelte - Elperweg
Gemeente Midden-Drenthe (Dr.)
Een Inventariserend Archeologisch
Veldonderzoek*

Een onderzoek in opdracht van
Pietersma & Spoelstra

Steekproefrapport 2010-01/03
ISSN 1871-269X
auteurs: drs. J. Bongers (fysisch-geograaf) &
drs. C. Tulp (senior archeoloog)
autorisatie: dr. J. Jelsma (register senior KNA
archeoloog)

De Steekproef werkt volgens KNA 3.1.

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door de
Steekproef bv, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, Zuidhorn, januari 2010

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt zonder
bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele schade
voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of
het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3
9801 TG Zuidhorn

<i>telefoon</i>	050 - 5779784
<i>fax</i>	050 - 5779786
<i>internet</i>	www.desteekproef.nl
<i>e-mail</i>	info@desteekproef.nl
<i>kvk</i>	02067214

Inhoud

Samenvatting

1. Inleiding.....	1
• 1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.1 LS01).....	1
• 1.2 Locatie en administratieve gegevens (KNA 3.1 LS01, LS02).....	2
2. Bureauonderzoek.....	3
• 2.1 Bronnen.....	3
• 2.2 Fysische geografie (KNA 3.1 LS04).....	4
• 2.3 Archeologie (KNA 3.1 LS04).....	5
• 2.4 Historische geografie (KNA 3.1 LS03).....	6
• 2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.1 LS05).....	7
3. Veldonderzoek.....	8
• 3.1 Plan van Aanpak veldonderzoek (KNA 3.1 VS01).....	8
• 3.2 Resultaten veldwerk (KNA 3.1 VS02, VS03).....	8
4. Conclusies en advies (KNA 3.1 VS07).....	10

Appendix I:	Archeologische periodes
Appendix II:	Kaart met bekende archeologische waarden
Appendix III:	Boorbeschrijvingen volgens Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

Samenvatting

Op 5 januari 2010 heeft in plangebied Elperweg te Zwiggelte, gemeente Midden-Drenthe, provincie Drenthe, een inventariserend archeologisch veldonderzoek plaatsgevonden. De aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen bouw van een woning, stal en mestopslag op het terrein. Doel van het onderzoek is vast te stellen of er in het plangebied archeologische waarden aanwezig zijn. Het onderzoek bestaat uit een bureau- en een veldonderzoek. Bij het bureauonderzoek zijn bronnen geraadpleegd op het gebied van fysieke geografie, archeologie en historische geografie. Tijdens het veldonderzoek zijn zeven boringen geplaatst om archeologische indicatoren op te sporen en om de gaafheid van de bodem te bepalen.

Uit het plangebied zijn geen vondstmeldingen bekend. In de omgeving is een aantal vondsten bekend uit de periode mesolithicum tot en met de nieuwe tijd. Tijdens het veldonderzoek bleek dat het bodemprofiel niet intact was. Er zijn geen archeologische indicatoren waargenomen. Het advies luidt daarom geen nader archeologisch onderzoek te laten uitvoeren.

Figuur 1: Zwiggelte, Elperweg: de ligging van het onderzoeksgebied is met een rode polygoon aangegeven. [Naar: ANWB, 2002. *Topografische Atlas Nederland 1:50000*. ANWB bv, Den Haag. Een vierkant op de kaart komt overeen met een vierkante kilometer.]

Figuur 2: Zwiggelte, Elperweg: foto genomen langs de noordwestelijke begrenzing van het plangebied. De opgeboorde grond wordt gezeefd.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel (KNA 3.1 LS01)

In opdracht van Pietersma & Spoelstra Ruimtelijke Ordening en Milieuadviseurs, vertegenwoordigd door mevrouw J. Takkebos, is een terrein te Zwiggelte onderzocht op het voorkomen van archeologische waarden (zie Figuur 1). Het terrein is de locatie waar een boerderij zal worden gebouwd, bestaande uit een stal, een silo voor mestopslag en een woonhuis. De hiermee gepaard gaande graafwerkzaamheden zullen eventueel aanwezige archeologische grondsporen verstoren. De exacte diepte van de bodemingrepen was tijdens het onderzoek nog niet bekend.

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek middels grondboringen. Het doel van het bureauonderzoek is het opstellen van een archeologisch verwachtingsmodel van het gebied aan de hand van beschikbare fysisch-geografische, archeologische en historisch-geografische informatie. Tijdens het veldonderzoek is dit verwachtingsmodel getoetst. Het doel van het veldonderzoek is het vaststellen van de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied. Hierbij wordt gekeken naar de bodemopbouw, de mate waarin deze intact is en naar het voorkomen van archeologische indicatoren, zoals aardewerk, metalen voorwerpen, bouw materiaal, bewerkt vuursteen, bewerkt en verbrand bot en houtskool.

Figuur 3: Zwiggelte, Elperweg: foto van het plangebied, genomen vanaf het zuidwesten richting het noordwesten. Links is de bosrand te zien die de noordwestelijke grens van het perceel vormt.

1.2 Locatie en administratieve gegevens (KNA 3.1 LS01, LS02)

Het plangebied bevindt zich circa anderhalve kilometer ten oosten van de dorpskern van Zwiggelte, gemeente Midden-Drenthe, provincie Drenthe (zie Figuur 1). Het 1,2 hectare grote onderzoeksgebied wordt in het noorden begrensd door de Elperweg. De noordwestelijke begrenzing wordt gevormd door een klein bosperceel en ligt in het verlengde van de weg Raapakkers (zie Figuur 3). Ten tijde van het onderzoek lag het perceel braak en was tot voor kort in gebruik geweest als akkerland.

Voor een overzicht van de administratieve gegevens wordt verwezen naar Tabel 1.

Tabel 1: Zwiggelte, Elperweg: administratieve gegevens van het onderzoek.

Soort Onderzoek	Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek (IVO) - verkennende fase		
Provincie	Drenthe		
Gemeente	Midden-Drenthe		
Plaats	Zwiggelte		
Locatie / Projectnaam	Elperweg		
Kaartblad	17B		
Kadaster	Westerbork, sectie U, nummer 430		
Coördinaten hoekpunten onderzoekslocatie	N 237,235 / 543,885 W 237,150 / 543,790	O 237,320 / 543,885 Z 237,195 / 543,745	
Status terrein (AMK-nr); ARCHIS-nrs	-		
Bevoegde overheid	Gemeente Midden-Drenthe		
Adviseur bevoegde overheid	Drents Plateau, vertegenwoordigd door dr. W.A.B. van der Sanden		
Opdrachtgever	mw. drs. J. Takkebos, namens Pietersma & Spoelstra		
ARCHIS CIS-code	38673		
ISSNnr.	1871-269X		
Steekproef projectcode	2010-01/03		
Oppervlakte	circa 1,2 hectare		
NAP hoogte maaiveld	ongeveer 16 meter boven NAP		
Maximale diepte onderzoek	125 cm onder het maaiveld		
Uitvoering veldwerk	5 januari 2010		
Beheer en plaats documentatie	De Steekproef bv / Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed / Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis / Drents Plateau / E-depot / DINO-loket (boorgegevens)		

2. Bureauonderzoek

2.1 Bronnen

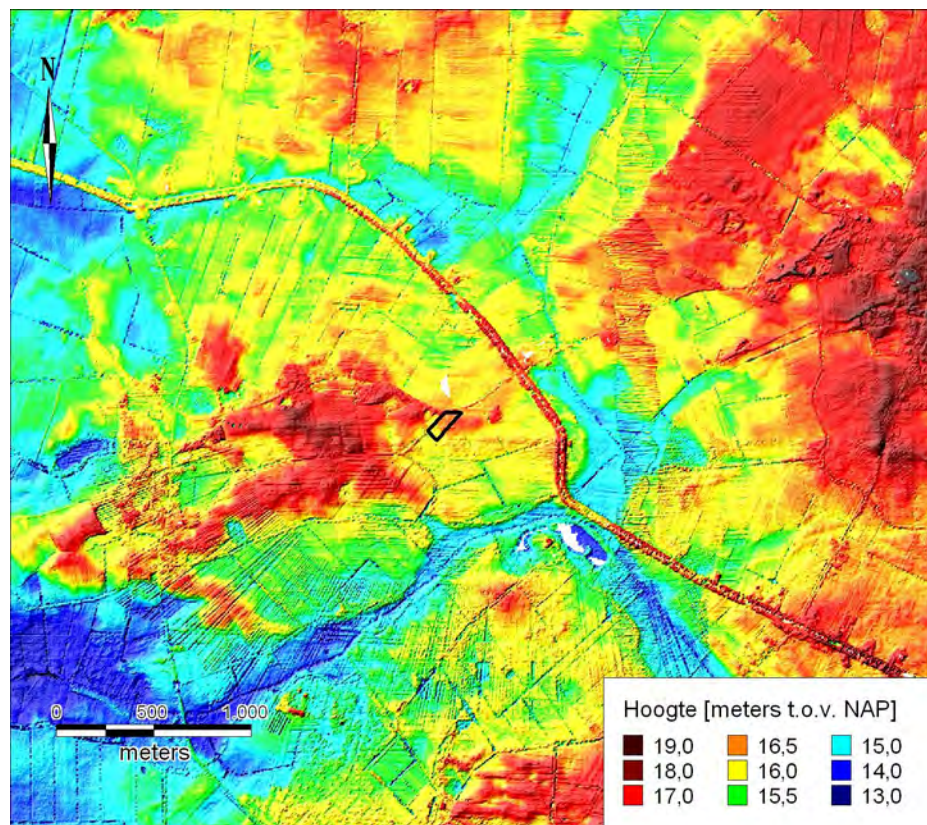
Tijdens het bureauonderzoek is de bestaande relevante kennis van de onderzoekslocatie verzameld. Daartoe zijn de in Tabel 2 weergegeven bronnen geraadpleegd. Aan de hand van het bureauonderzoek is een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld.

Tabel 2: Zwiggelte, Elperweg: gebruikte bronnen en kaarten.

Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl)
ANWB, 2004. <i>Topografische Atlas Drenthe 1:25000</i> . ANWB bv, Den Haag, k.8.
Brongers, J.A. 1976. <i>Air Photography and Celtic Field Research in the Netherlands</i> . ROB, Nederlandse Oudheden 6, Amersfoort.
Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) [ARCHIS].
Geomorfologische Kaart. Alterra [ARCHIS].
http://earth.google.com
Indicatieve Kaart Archeologisch Waarden (IKAW).
Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA) versie 3.1. College voor de Archeologische Kwaliteit (www.sikb.nl).
Mulder, F.J. de, e.a. (eds.). 2003. <i>De Ondergrond van Nederland</i> . Wolters-Noordhoff Groningen/Houten.
Nijland, G., R.J. de Lange en J.C. Smittenberg 1982. <i>Milieukartering Drenthe 1974-1978. III Fysische Geografie. Bijlage II: Fysisch Geografische Kaart van Drenthe schaal 1:50000</i> . Rapport Provinciale Planologische Dienst van Drenthe, Assen, blad 2.
Stichting voor Bodemkartering, 1991. <i>Bodemkaart van Nederland 1:50000. Blad 12 West Assen</i> . StiBoKa, Wageningen.
12 Provinciën 2006/2007. <i>Atlas van Topografische Kaarten. Nederland 1955-1965</i> . Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer, k.42.
12 Provinciën. 2005. <i>Luchtfoto Atlas Drenthe 1:14 000</i> . Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer, p.23.
Uitgeverij Nieuwland, 2006. <i>Grote Historische Topografische Atlas ±1898-1928. Drenthe 1 : 25 000</i> . Uitgeverij Nieuwland, Tilburg, k.133.
Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2001. <i>De Franse Kaarten van Drenthe en de Noordelijke Kust. 1811-1813</i> . Heveskes Uitgevers, Groningen/Veendam, k.4.
Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2005. <i>De Atlas van Huguenin: Militair-topografische Kaarten van Noord-Nederland 1819-1829</i> . Heveskes Uitgevers, Groningen/Veendam, k.32.
Versfelt, H.J. 2004. <i>Kaarten van Drenthe 1500 - 1900</i> . Heveskes Uitgevers, Groningen.
Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990. <i>Grote Historische Atlas van Nederland deel 2: Noord-Nederland 1851-1855, schaal 1:50000</i> . Wolters-Noordhoff, Groningen, k.55.
www.watwaswaar.nl
www.encyclopedia.drenthe.nl

2.2 Fysische geografie (KNA 3.1 LS04)

Zwiggelte ligt op een verhoging in het landschap die wordt omringd door beekdalen (zie Figuur 4). Volgens de bodemkaart is op vrijwel de hele verhoging binnen 120 centimeter beneden maaiveld keileem aanwezig. Blijkbaar is de hoogte gevormd door het landijs tijdens de voorlaatste ijstijd. Op de geomorfologische kaart is het grootste deel van de verhoging van Zwiggelte, waaronder ook het plangebied, gekarteerd als 'grondmorene al dan niet met welvingen, bedekt met dekzand, zwak golvend, relatief hoog gelegen (3L2^a)'. Het hoogste deel (met rood aangegeven in Figuur 4) is aangeduid als dekzandrug (4K14). Het onderzoeksgebied lijkt op een uitloper hiervan te liggen. Deze uitloper is op de bodemkaart gekaart als een haarpodzolgrond (Hd21). Het onderzoeksgebied ligt op circa een halve kilometer afstand van de dichtst bijzijnde beek, zijnde de zuidelijk gelegen Westerborkerstream die westwaarts overgaat in de Beilerstream. Het grondwater heeft een gemiddeld hoogste stand van meer dan 80 centimeter beneden maaiveld en een gemiddeld laagste stand van meer dan 160 centimeter (grondwatertrap VII).

Figuur 4: Zwiggelte, Elperweg: hoogtekaart gemaakt met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Het onderzoeksgebied is zwart omlijnd weergegeven. Het lijkt te liggen op een uitloper van een dekzandrug.

2.3 Archeologie (KNA 3.1 LS04)

Uit het plangebied zijn geen archeologische waarden bekend bij het Centraal Monumenten Archief (CMA) en het Centraal Archeologisch Archief (CAA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) (zie Appendix II). De dichtstbijzijnde archeologische waarde betreft een concentratie bewerkt vuursteen op circa een halve kilometer zuidoostelijk van het plangebied (CAA-nr. 239837). In totaal gaat het om 1776 stukken bewerkt vuursteen die zijn gevonden op een akker nabij de Westerborkerstroom. Een vergelijkbare vondst is een kilometer zuidwestelijker gedaan, eveneens langs de Westerborkerstroom (CAA-nr. 239839). Beide vuursteenconcentraties duiden op bewoning langs de Westerborkerstroom tijdens de steentijd (met name tijdens het mesolithicum en neolithicum).

Op driekwart kilometer oostelijk van het plangebied is een grafheuvel geregistreerd uit de periode neolithicum tot ijzertijd (CAA-nr. 12157). Op iets grotere afstand noordoostelijk is een stenen bijl gevonden op een akker (CAA-nr. 239806). Een datering hiervan is niet gegeven. Ongeveer een halve kilometer verder naar het noorden is een neolithische bijl gevonden (CAA-nr. 239818) en ligt een tweede grafheuvel uit het neolithicum/ijzertijd (CAA-12156). Hier is tevens een dekzandrug gelegen (CAA-nr. 12145).

Op circa anderhalve kilometer ten noordwesten van plangebied Elperweg is bewerkt vuursteen gevonden (CAA-nr. 300350) en bewoningssporen uit zowel de steentijd als de vroege bronstijd en vroege middeleeuwen (CMA-nr. 14282).

De historische kern van het esdorp Zwiggelte ligt meer dan een kilometer ten westen van het plangebied (CMA- nr. 14469). In de directe omgeving van de dorpskern zijn scherven aardewerk gevonden uit de vroege middeleeuwen en uit de periode late middeleeuwen/nieuwe tijd of eerder (CAA-nrs. respectievelijk 239772 en 408585).

Voor meer details over de meldingen en de ligging ervan, wordt verwezen naar Tabel 3 en Appendix II.

Binnen een straal van een halve kilometer rond het plangebied is slechts één eerder archeologisch onderzoek bekend, namelijk op de locatie Camping Midden Drenthe (Onderzoeksmelding 15889, RD-237,635/543,806). Het betreft een booronderzoek dat in 2006 door Grontmij is uitgevoerd. Hoewel de bodem deels intact bleek, zijn er geen archeologische vondsten gedaan. Verder van het plangebied verwijderd zijn nog twee booronderzoeken gedaan. Ook deze hebben geen archeologische vondsten opgeleverd (Onderzoeksmeldingen 26942 en 37185).

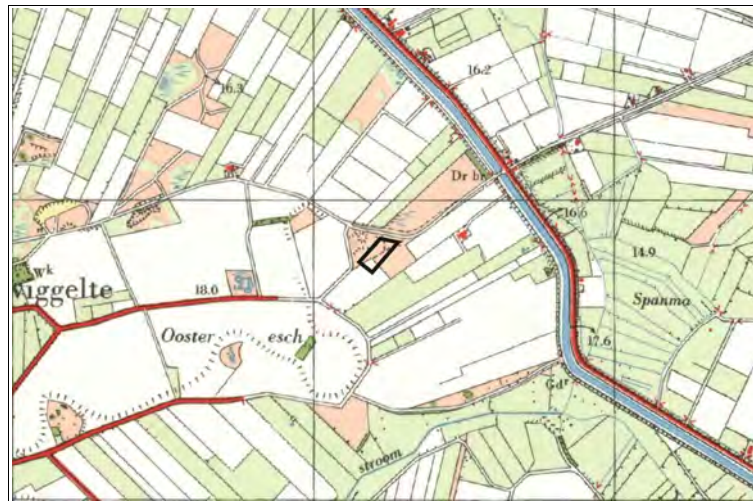
Tabel 3: Zwiggelte, Elperweg: overzicht van de ARCHIS-meldingen (voor de dateringen en ligging van de waarnemingen en monumenten wordt verwezen naar Appendix I en II).

ARCHIS-nrs	RD-coördinaten	Omschrijving	Datering
CAA			
12145/17BN-12	238,440/545,000	ongecultiveerde dekzandrug; geen nadere gegevens bekend	-
12156/17BN-23	238,000/545,000	grafheuvel	neolithicum laat - ijzertijd vroeg
12157/17BN-24	238,000/544,000	grafheuvel	neolithicum - ijzertijd
239772/17BZ-43	235,840/543,130	2 scherven kogelpot	middeleeuwen vroeg C
239806/17BN-89	237,600/544,650	stenen bijl (Fels-Rechteckbeil)	onbekend
239818/17BN-96	237,740/545,140	vuurstenen bijl (Flint-Rechteckbeil)	neolithicum midden
239837/17BZ-65	237,450/543,370	vuursteen: 1 A-spits, 1 transversale spits, 1 C-spits, 1033 afslagen, 46 geretoucheerde afslagen, 6 gekerfde afslagen, 70 afslagschrabbers, 12 kernpreparatieklingen, 19 kernvernieuwingsafslagen, 77 klingen, 35 kernstekers, 39 kernen, 24 kernfragmenten, 7 geretoucheerde klingen, 9 schaven, 42 schrabbers, 11 stekers, 84 klingen, 42 A-stekers, 1 RA-steker, 4 AA-stekers, 2 trapeziums	paleolithicum - neolithicum
239839/17BZ-67	236,750/542,850	vuursteen: 64 kernen, 62 brokken, 66 klingen, 37 klingfragmenten, 2 kernschrabbers, 3 geretoucheerde klingen, 16 afslagschrabbers, 3 kernpreparatieklingen, 28 stekers, 10 kernvernieuwingsafslagen, 367 afslagen, 5 geretoucheerde afslagen, 6 boren, 7 schaven, 6 spitsen, 1 kernbijl	mesolithicum - neolithicum
300350/17BN-116	235,680/544,500	vuursteen zonder nadere toelichting	paleolithicum - mesolithicum
408585/17BN-140	235,651/543,835	10 zeer kleine scherven aardewerk, 1 scherf indet., 4 metalen spijkers, 1 spijkerfragment	neolithicum - nieuwe tijd
		3 zeer kleine scherven aardewerk	ijzertijd - nieuwe tijd
		6 scherven roodbakken geglaazuurd aardewerk	middeleeuwen laat - nieuwe tijd
CMA			
14282/17B-026	236,518/545,250	bewoningssporen uit het mesolithicum/neolithicum, vroege bronstijd en vroege middeleeuwen (onder andere 200 stuks bewerkt vuursteen, scherven Trechterbeker-aardewerk, middeleeuws aardewerk.	mesolithicum - vroege middeleeuwen
14469/17B-031	235,663/543,424	terrein van hoge archeologische waarde: historische kern esdorp Zwiggelte	middeleeuwen

2.4 Historische geografie (KNA 3.1 LS03)

Op kaarten uit de 19^e en de eerste helft van de 20^e eeuw wordt het onderzoeksgebied weergegeven als woeste grond. Mogelijk werd het wel gebruikt om schapen te weiden en om plaggen te steken ten behoeve van de vruchtbaarheid van akkers. Tussen het terrein en het dorp lag de Ooster Esch van Zwiggelte. In de tweede helft van de 20^e eeuw is het onderzoeksgebied in

gebruik genomen als cultuurgrond (zie Figuur 5). Het is soms gekarteerd als akker en soms als grasland.

Figuur 5: Zwiggelte, Elperweg: topografische kaart uit 1959, schaal 1:25.000. Het onderzoeksgebied is zwart omlijnd weergegeven. Het bestond destijds nog grotendeels uit onontgonnen woeste grond.

2.5 Archeologisch verwachtingsmodel (KNA 3.1 LS05)

Volgens de Indicatieve Kaart voor Archeologische Waarden (IKAW) geldt voor het plangebied grotendeels een hoge trefkans voor archeologische waarden (zie Appendix II). Door de hoge ligging in het landschap lijkt het gebied tijdens alle archeologische periodes voldoende droog te zijn geweest voor bewoning. Eventuele archeologische waarden zullen zich bevinden in de bouwvoor of direct eronder. Aanwijzingen voor bedekking door veen, plaggen of iets dergelijks zijn er niet.

Eventuele vindplaatsen uit de steentijd kunnen een omvang hebben vanaf enkele meters doorsnede (kampementen). Hiervan kunnen met name fragmenten houtskool, verkoolde hazelnootdoppen en bewerkt en/of verbrand vuursteen aangetroffen worden.

Vindplaatsen uit de late prehistorie en de middeleeuwen zullen een omvang hebben vanaf enkele tientallen meters doorsnede. Archeologische indicatoren uit deze periode kunnen bestaan uit voorwerpen van aardewerk (bijvoorbeeld spinklosjes), metaal en steen. Verder kan er houtskool en verbrand bot worden aangetroffen. Wegens de slechte conservering in zandgrond is de kans op het aantreffen van onverbrande organische resten (zoals hout en bot) klein.

Aanwezige archeologische grondsporen zullen mogelijk zijn aangetast doordat het terrein gebruikt is als akker waardoor het geploegd zal zijn. Volgens KLIC lopen er geen leidingen door het gebied.

3. Veldonderzoek

3.1 Plan van Aanpak veldonderzoek (KNA 3.1 VS01)

Het veldwerk is uitgevoerd op 5 januari 2010. Voor het inventariserende booronderzoek (verkennende fase) is gebruik gemaakt van een edelmanboor met een diameter van twaalf centimeter. Op deze wijze is bepaald in welke mate de bodem intact is en wat de kans is op archeologische lagen en/of grondsporen. Omdat het plangebied een oppervlakte heeft van 1,2 hectare zijn zeven grondboringen uitgevoerd (gemiddeld zes per hectare).

De opgeboorde grond is gezeefd op een 4 mm zeef en bekeken op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zie Figuur 2). Daarnaast zijn de diepte, lithologie en kleur (m.b.v. Munsell) bepaald alsmede alle overige bijzonderheden en archeologische indicatoren zoals houtskool, bewerkt of verbrand vuursteen, aardewerk, etc. De diepte van de boringen varieert van 85 tot en met 125 cm onder het maaiveld. De boringen zijn verspreid over de toekomstige bouwlocatie geplaatst in een boorgrid van 40 x 35 meter (zie Figuur 6). Van alle boringen zijn de RD-coördinaten bepaald met behulp van GPS. Een veldkartering is wegens de sneeuw niet uitgevoerd (zie Figuur 2 en 3).

De hoogten van de boorlocaties zijn bepaald met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Voor de RD-coördinaten van de afzonderlijke boorpunten wordt verwezen naar de boorstaten en boorbeschrijvingen in Appendix III. Tijdens het veldonderzoek is het verwachtingsmodel zoals geformuleerd in paragraaf 2.5 getoetst.

3.2 Resultaten veldwerk (KNA 3.1 VS02, VS03)

Bodem

De bodem van het plangebied is niet intact. Volgens de bodemkaart is sprake van een podzolbodem. Een gaaf podzolprofiel bestaat uit een donkergrijze A-horizont, gevolgd door een E-horizont (lichtgrijze uitspoelingslaag), een B-horizont (donkerbruine inspoelingslaag), een BC-horizont (licht bruingele overgangslaag) en de C-horizont (geel zand waarin geen bodemvorming heeft plaatsgevonden).

In het plangebied bestaat de bouwvoor uit humeus donker zwartbruin zand. Ter hoogte van boorlocatie 1 werd deze bovenlaag gevolgd door een sterk verstoorde zandlaag. Hieronder bevond zich het gele zand (C-horizont). In boringen 5, 6 en 7 werd onder de bouwvoor een restant van een BC-horizont aangetroffen, die de eerste centimeters nog verstoord was. Deze laag werd gevolgd door de C-horizont. In de overige boringen bevond de C-horizont zich direct onder de bouwvoor.

Archeologie

Er zijn tijdens het veldwerk geen archeologische indicatoren als bewerkt of verbrand vuursteen, aardewerk, houtskool, etc. aangetroffen. Tevens zijn tijdens het veldwerk geen cultuurlagen waargenomen. Wegens de aanwezigheid van een dik pakket sneeuw is er geen veldkartering uitgevoerd.

Figuur 6: Zwiggelte, Elperweg: situatietekening met de boorlocaties. De genummerde punten geven de uitgevoerde boringen weer. De begrenzing van het plangebied is met een gele lijn aangegeven (RD-coördinaten plangebied: N 237,235 / 543,885; O 237,320 / 543,885; Z 237,195 / 543,745; W 237,150 / 543,790) [naar: Google Earth].

4. Conclusies en advies (KNA 3.1 VS07)

Plangebied Elperweg bevindt zich meer dan een kilometer ten oosten van de historische kern van Zwiggelte. Het terrein is circa 1,2 hectare groot. Uit het plangebied zelf zijn geen vondsten bekend in de databestanden van ARCHIS. Uit de omgeving van het plangebied zijn meldingen bekend die duiden op menselijke activiteiten gedurende de periode vanaf het mesolithicum tot en met de nieuwe tijd.

Voorafgaand aan het veldwerk is een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld. De resultaten van het veldwerk voldoen hier grotendeels aan. De podzolbodem is niet meer intact en in de boringen is onder de bouwvoor alleen nog een deels verstoorde BC-horizont aanwezig of het gele zand (de C-horizont). Dit betekent dat de kans op intacte archeologische sporen in het plangebied klein is. Tijdens het veldonderzoek zijn hier geen aanwijzingen voor gevonden. Er zijn geen archeologische indicatoren waargenomen.

Advies

Op basis van de bovenstaande resultaten concluderen wij dat kans op archeologisch waarden klein is. Beperkende of beschermende maatregelen zijn voor het plangebied aan de Elperweg te Zwiggelte daarom niet wetenschappelijk te verdedigen. Archeologisch vervolgonderzoek is niet nodig.

Wij wijzen erop dat indien er bij de uitvoering onverhoopt toch archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, deze conform de Monumentenwet 1988 artikel 53 & 54 direct dienen te worden gemeld bij zowel de gemeente Midden-Drenthe als de provinciaal archeoloog, dr. W.A.B. van der Sanden, Drents Plateau, Stationsstraat 11, 9401 KV Assen, 0592-305932 / 06-22662601, w.sanden@drentsplateau.nl.

Appendix I

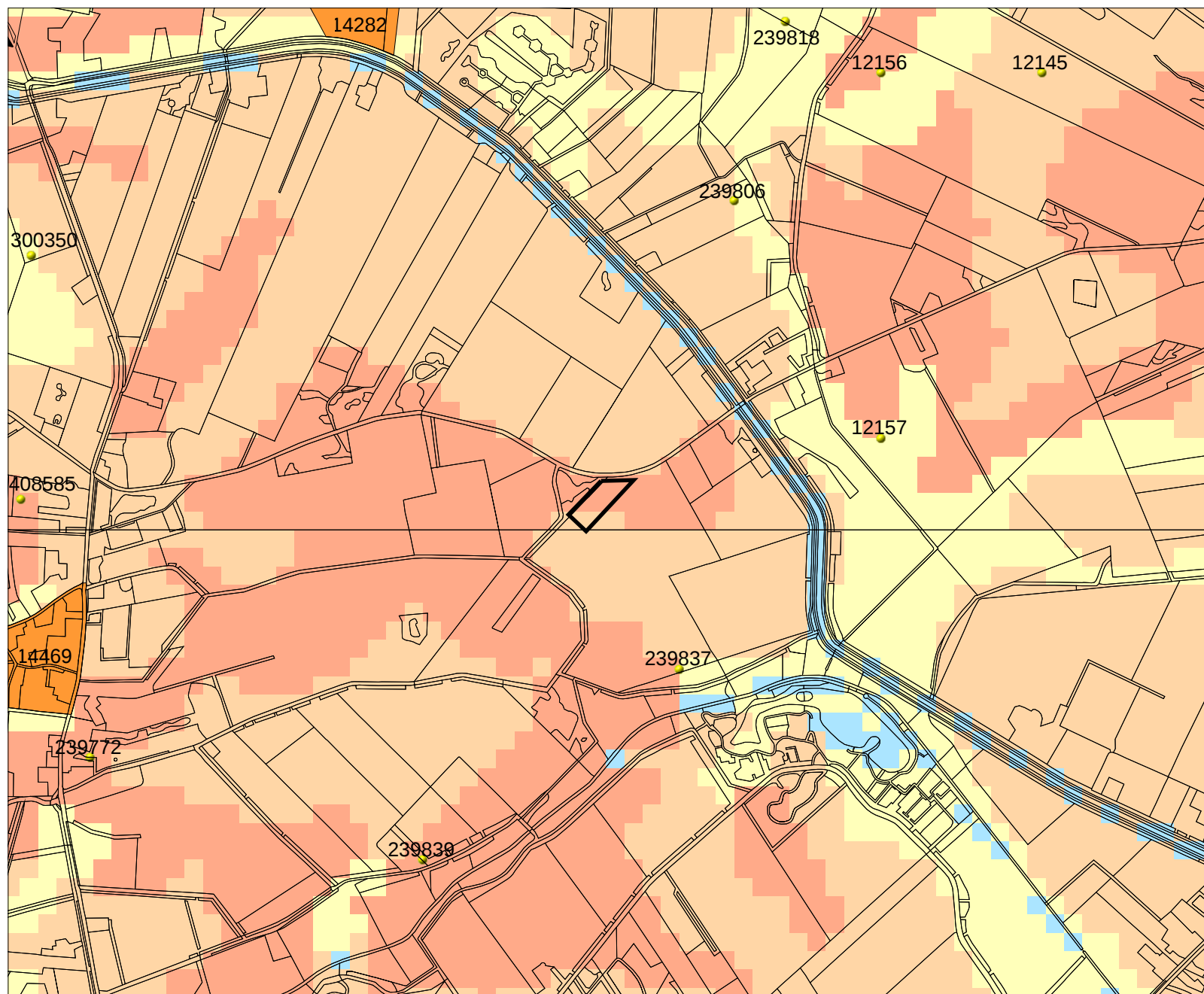
Zwiggelte, Elperweg Archeologische periodes

paleolithicum		ijzertijd:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP		
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC	romeinse tijd:	
		romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
mesolithicum:		romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC	romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC	romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC	romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
		romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
neolithicum:		romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC	romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC	romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC		
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC	middeleeuwen:	
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC	middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC	middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC	middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC	middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
		middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
bronstijd:		middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
bronstijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC	middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
bronstijd midden:	1.800 - 1.100 vC		
bronstijd midden A:	1.800 - 1.500 vC	nieuwe tijd:	
bronstijd midden B:	1.500 - 1.100 vC	nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
bronstijd laat:	1.100 - 800 vC	nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
		nieuwe tijd C:	1.850 – heden

Zwiggelte - Elperweg

Appendix II: Bekende en verwachte archeologische waarden

238923 / 545175

235617 / 542475

Legenda

- TOP10 ((c)TDN)
- ONDERZOEKSGBIED
- WAARNEMINGEN
- VONDSMELDINGEN

MONUMENTEN

- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd

IKAW

- zeer lage trefkans
- lage trefkans
- middelhoge trefkans
- hoge trefkans
- lage trefkans (water)
- middelhoge trefkans (water)
- hoge trefkans (water)
- water
- niet gekarteerd

0 500 m

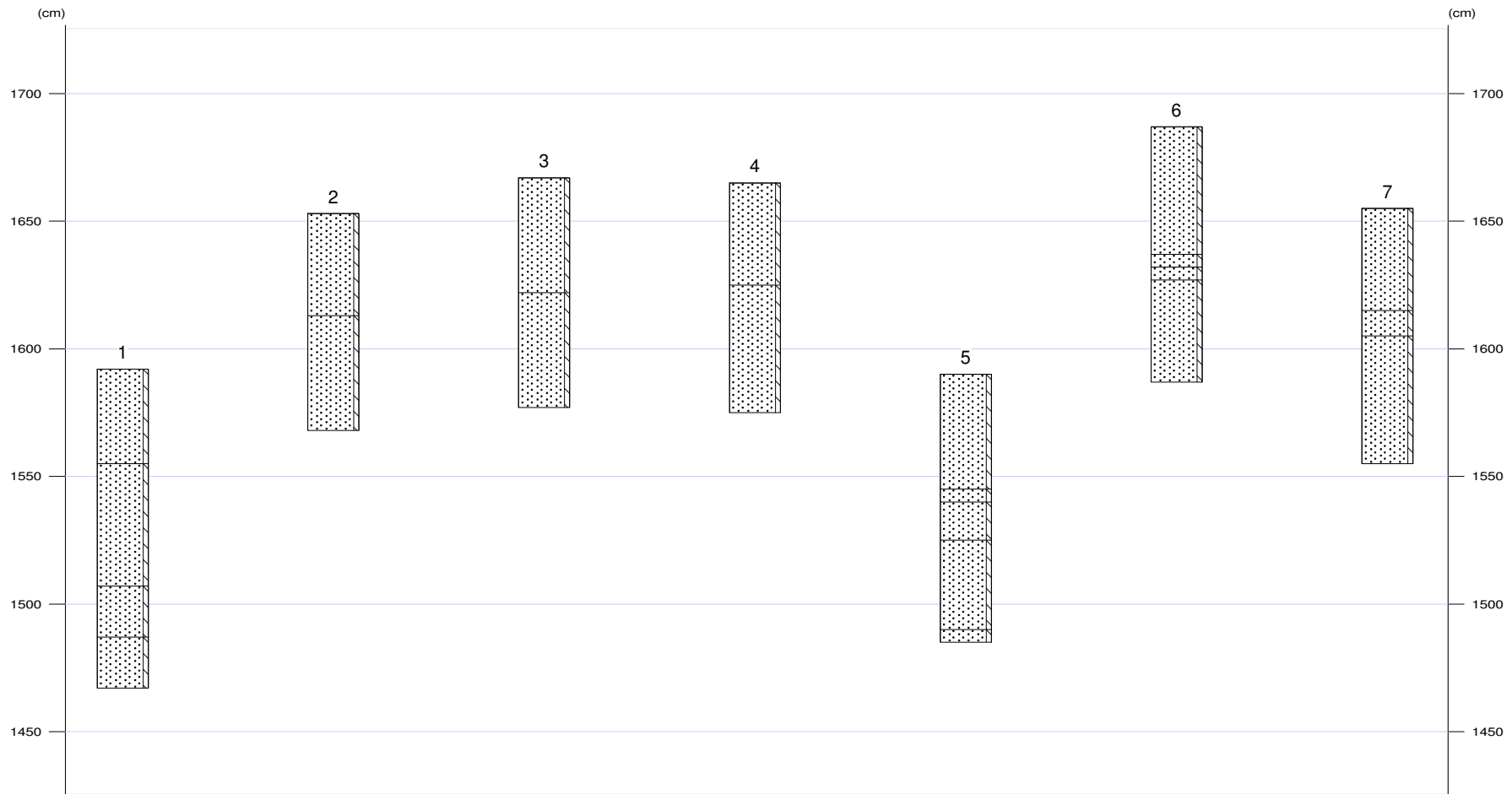

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Appendix III

Zwiggelte, Elperweg
Boorbeschrijvingen volgens
Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode

Zwiggelte, Elperweg

1

X-coördinaat (m) : 237165
Y-coördinaat (m) : 543800
Maaiveld (cm) : 1592

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 37	zand zwak siltig, donker-bruin-zwart, 10YR1.7/1, Zand: matig fijn, bouwvoor, Opm.: VeraardVeen
37 - 85	zand zwak siltig, bruin, Zand: matig fijn, Opm.: TotaalVerstoord
85 - 105	zand zwak siltig, geel, 2.5Y5/4, Zand: matig fijn, C-horizont
105 - 125	zand zwak siltig, geel, 2.5Y5/4, Zand: matig fijn, C-horizont, keizand

2

X-coördinaat (m) : 237200
Y-coördinaat (m) : 543820
Maaiveld (cm) : 1653

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 40	zand zwak siltig, donker-bruin-zwart, 10YR1.7/1, Zand: matig fijn, bouwvoor
40 - 85	zand zwak siltig, geel, 2.5Y5/4, Zand: matig fijn, C-horizont

3

X-coördinaat (m) : 237235
Y-coördinaat (m) : 543840
Maaiveld (cm) : 1667

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 45	zand zwak siltig, donker-bruin-zwart, 10YR1.7/1, Zand: matig fijn, bouwvoor
45 - 90	zand zwak siltig, geel, 2.5Y5/4, Zand: matig fijn, C-horizont

4

X-coördinaat (m) : 237270
Y-coördinaat (m) : 543860
Maaiveld (cm) : 1665

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 40	zand zwak siltig, donker-bruin-zwart, 10YR1.7/1, Zand: matig fijn, bouwvoor
40 - 90	zand zwak siltig, geel, 2.5Y5/4, Zand: matig fijn, C-horizont

5

X-coördinaat (m) : 237200
Y-coördinaat (m) : 543780
Maaiveld (cm) : 1590

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
Grondsoort	
0 - 45	zand zwak siltig, donker-bruin-zwart, 10YR1.7/1, Zand: matig fijn, bouwvoor
45 - 50	zand zwak siltig, geel-bruin, 7.5YR3/3, Zand: matig fijn, BC-horizont, Opm.: Verstoord
50 - 65	zand zwak siltig, geel-bruin, 7.5YR3/3, Zand: matig fijn, BC-horizont
65 - 100	zand zwak siltig, geel, 2.5Y5/4, Zand: matig fijn, C-horizont
100 - 105	zand zwak siltig, geel, 2.5Y5/4, Zand: matig fijn, C-horizont, keizand

Zwiggelte, Elperweg

6

X-coördinaat (m) : 237235
Y-coördinaat (m) : 543800
Maaiveld (cm) : 1687

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 50	zand zwak siltig, donker-bruin-zwart, 10YR1.7/1, Zand: matig fijn, bouwvoor
50 - 55	zand zwak siltig, geel-bruin, 7.5YR3/3, Zand: matig fijn, BC-horizont, Opm.: Verstoord
55 - 60	zand zwak siltig, geel-bruin, 7.5YR3/3, Zand: matig fijn, BC-horizont
60 - 100	zand zwak siltig, geel, 2.5Y5/4, Zand: matig fijn, C-horizont

7

X-coördinaat (m) : 237268
Y-coördinaat (m) : 543880
Maaiveld (cm) : 1655

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving
	Grondsoort
0 - 40	zand zwak siltig, donker-bruin-zwart, 10YR1.7/1, Zand: matig fijn, bouwvoor
40 - 50	zand zwak siltig, geel-bruin, 7.5YR3/3, Zand: matig fijn, BC-horizont, Opm.: Verstoord
50 - 100	zand zwak siltig, geel, 2.5Y5/4, Zand: matig fijn, C-horizont